

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an : 2 Dolars

Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«İdjtihad» Constantinople

Téléph : St. 865

xxviième ANNÉE

15 Novembre 1931

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca
İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No : 333

ABONNEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türkiye

için: 2 1,2, Âlâ kâğıdlısı

5 liradır

ADRES

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi :

1904 — Genève

Yirmi yedinci sene

15 Teşrini sani 1931

İngiltere dünyanın en kuvvetli donanması en vasi' müstemlekâtına malikdi. İngiliz adalarında, şelâlelerle ma'den kömürleri vardı. Fazla olarak, nihayet sermaye de bulunmuşdu. İşte bu vaz'iyetde İngiltere, müstemlekâtından idhal ettiği mevaddi ibtida'iyeyi işleyüb tekrar müstemlekât ehalisine satacak bir i'malathane haline inkilab ettiği takdirde, tarihte hiç bir misli mevcut olmayan bir refaha mazhar olacağını anladı.

İşte bunun üzerine artık mucidlerle muhteriflerin cezaya mahkûm edilmemesi, maksadı te'mine kâfi geldi ve bu tarihten itibaren icadlarla ihtira'lar kendiliklerinden ortaya çıkmaya başladı.

(Sonu gelecek sayıda) J. Galoti

SOLMAYAN GÜZELLİKLER

برهنه پای منه بر زمین که از هر سو
بر هکزار تو دلها چواختر افتاده است.

Tercemsi :

Ayağını çıplak olur yere Basma : gönül -
ler senin geçeceğin yulun üstüne kızıl kor
gibi düşmüştür .

Namik Kemal B. şu sıcak beyti yazmışdı :

Payını suzan eder dikkatle bas ki rahma
Kalbini atmış ölürlen aşinalardan biri

Bir Tarih Felsefesinin 'İlmi Esasları

Medeniyetlerin Tahavvulu

[31 inci nushedan maba'd]

Lutfi subani - Devlet [Etat - Providence] fikri, Avrupalı Cümhurların zekası için en kolay anlaşılır bulunduğu, muhtelif sekl altında **Etatisme** nihayetülemler her tarafa yayıldı. Bu gün herkes hall edemediği müşkil - lerin hallini Devletden istemektedir.

Şübhesiz, cihan, nihayet, istihsal ve mübâdelenin yeni şera'itine intibak edecektir. Fakat her memleket sınıfları birer inkıraz tehditleri teşkil eden Avrupa Devletleri arasında derin nifaklar var. Bu derde çare olmak üzere ba'zı mumtaz zekâlar maddî ve ma'nevî müstemir bir tesanud « regime » i ihdas etmek maksadile , hükûmetler arasında Avrupa'î bir ittihadı teklif ediyor. Böyle bir ittihadın, postalar, telgraflar, telefonlar, yollar, demir yolları, kanallar, para mes'eleleri gibi ba'zı 'umur için zaten mevcut olan bir ittihadı sadece tevsi' edeceği , haklı olarak, nazarı dikkate 'arz olunmuştur .

Bu büyük programın tehakkuku güçlüğü yalnız, kavmleri birbirinden ayıran zihniyet farkları değil, iktisadî menfa'atların birbirinden ayrılığı yüzünden olacaktır.

Bununla beraber zaruret o kadar büyük bir psychologia'î kuvvettir ki Avrupa kavmleri bu gün anlayacaklardır ki aksı takdirde medeniyetlerin mahv olduğunu görmeleri tehdidi altında nihayet bir gün anlaşılmaya mecbur olacaklardır .

Mütenevvi' fakat iktihâm edilmesi mümkün olan ba'zı müşkilat yeni ittihad projesine mani' olmaktadır . Mesela bu veçh iledir ki İngiltere dünyanın muhtelif aksamında kendi nüfuzuna tabi' bulunan memleketlerin ittihadını Avrupa Devletleri ittihadına tercih etmektedir .

Binaen aleyh İngiltere her Devletin « autorité » sinden bir kısmına bu **Baş Devlet e** [« Super - Etat » ya] terk etmesine müncer olan bir birleşme projesini 'alel'ade bir temayülle derpiş ediyor .

Avrupanın birleşmesi , **Cem'iiyeti Ak - vam** ın munakaşalrı gibi munakaşaların neticesi değil , sana'i munasebetin zaten bir çok misalini verdiği iktisadî ve tabi'i cereyani ile hasıl ola bilir .

Bu durlu neticeler, **Cem'iiyeti Akvam** ın

elli iki mümessili tarafından sarf olunan on senelik cehdden sonra elde edilen neticelere temamen fâ'ik olacaktır . Hayalî nazariyyeler içinde ga'ib olan bu mümessiller dünyayı idare eden icabatı bilmiyor görünüyorlar .

Avrupa kavmlerinin bu iktisadî birleşmesi haricinde, sulhu muhafaza etmek için, şimdiye kadar yegâne usulleri terki teslihat projeleri teşkil etmektedir. Fakat, bütün kavmlerin muhat olduğu tehlikeler önünde bunlardan hiç birinin silahsız kalmayacağını tasdik etmek güç olmadı .

Muhtelif paytahtlarda biri biri arkası sıra in'ikad eden müte'addid konferanslar maddî bir terki teşbihatın mümkün olmadığını göstermekden başka bir şeye yaramadı.

Bu konferanslar terki teşbihatın evvelâ ruh-larda vaki' olmak lâzım geldiğini isbat etti.

Devam edecek

Dr.G . Le Bon

ŞİİR

UN SONGE

Le laboureur m'a dit en songe: « Fais ton pain;
Je ne te nourris plus grattes la terre et sème »
Le tisseron m'a dit: « Fais tes habits toi - même »
Et le maçon m'a dit « Prends la truelle en main ».

Et seul abandonné de tout le genre humain ,
Dont je trainais partout l'implacable anathème ,
Quand j'implorais du ciel une pitié suprême ,
Je trouvais des lions debut dans mon chemin .

J'ouvris les yeux doutant si l'aube était réelle;
De hardis compagnons sifflaient sur leur échelle,
Les métiers bourdonnaient, les champs étaient semés

Je connus mon bonheur et qu'au monde où nous sommes
Nul ne peut se vanter de se passer des hommes;
Et depuis ce jour - là je les ai tous aimés .

SULLY PRUDHOMME

Kıt'a

[Resm altına]

Bu taşdan yüz , bu dağdan gövde bir şey duymiyor sanma,
İçinden muztaribdir ; yaşsız ağlar , sayhasız inler.
Sütunlar, dalgalar şeklinde titrer , yükselir her gün,
Başımdan - ah , bilmezsin - ne yangıular , ne enğınler .
Uzaktan seyr edersen « ruhu cisminden ağır » dersin
Yakından dinler , anlarsan acırsın « hastadır » dersin .

Midhat Cemal

'Aşk kasideleri

IX

Uçuşan neş'elerle eşlerin geldi yine ;
« Hiperya » ve « Asterion » çeşmeleri önüne .

İnciler serpilirken hava zerrelerinden ,
Hasretlerin ahengi yükselirken derinden .

Şafakları bekleyen mermerlerin nuruna ;
Gümüş sularda yanan renklerin süruruna .

Ruhun ebedî hicran beldesinden bakacak ,
Açılmayan bağçene al lâleler akacak .

O zaman ben uzakda yalnız bir ilâh gibi ,
Ebedî alemlere 'aks eden bir ah gibi .

Kızıl nurlar içinde çalkanub söneceğim ,
Güneş gibi açılıb semaya döneceğim .

Başında akşamlardan örülmüş ince tülle ,
Ümidin şebnemile ıslanmamış bir gülle .

Yavaş, yavaş sararıb , sazlar gibi yanarak ,
Gelmiyecek bir fecri için, için anarak .

Sen artık husranların ardında kalacaksın ,
Gayb olmuş bir hayalin tayfına dalacaksın .

